

A mai szám ára 50 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debrecen, XXI. évf. 103. szám.

ÁRA 30 KORONA

1923. május 6. Vasárnap.

Bethlenék elindultak Londonba

Páris, május 5. Bethlen István gróf miniszterelnök, Kállay Tibor pénzügyminiszterrel és Khuen Héderváry László követi tanácsossal vasárnap délután indul el Párisból Londonba. Utján Koránvi Frigyes báró párisi magyar követ is elkíséri.

Hága, május 5. A Reuter-ügynökség közölte szerint az angol kormány tagjai a magyar miniszterelnököt és a pénzügyminisztert a jövő hét folyamán fogadják. A magyar miniszterelnök exozéja már az angol miniszterek elé került. Az exozé

Bethlen beszéde a jóvátételi bizottság előtt

Páris, május 5. Bethlen István gróf miniszterelnök a jóvátételi bizottság előtt a következő beszédet mondotta: Mindenekelőtt köszönetet kívánok mondani a bizottságnak előzékenységeért és készségeért, amelyel megengedte, hogy kérésemet előadjam. Nem azért vagyok itt, hogy ugyanazt a nemeselekedést kérem, amelyet Ausztria iránt tanúsítottak, hanem, hogy megindokoljak oly kérést, amely arra vonatkozik, hogy a trianoni szerződés szerinti zálogjog egy időre felüggesztessék. Magyarország olyan vagyónára és lövedelmére, amelyek kölcsönbiztosítókra nélkülözhetetlenek. Még egy kis összegű kölcsönnek az előteremtése is oly sürgős és ennek a kudarc esetén bekövetkező események oly súlyosak, hogy a magyar minisztertanács szükségesnek tartotta, hogy a pénzügyminiszter és én kereshessünk alkalmat, hogy a tényállást személyesen terjeszthessük önök elé.

A megcsönkítés

A fejeverszímű Magyarországi gazdasági tekintetben organikus egész volt, területileg nagyobb volt, mint Olaszország, Norvégia, vagy Nagybritanniáé és Irorszáé. A békeszerződés következtében Magyarország területe Portugália nagyságára redukálódott és ezzel az ország elvesztette területének 72 és lakosságának 64 százalékát. 24 millió főnyi lakossággal bíró gazdasági egység 7-8 millióra való csökkentésének természetesen oly hatalmas gazdasági eltolódást kell okozni, amelyet csak az idő tud sikeresen helyreállítani. Magyarország megcsönkítése pedig a lehető legszerencsétlenebb körülmények között történt. Az ország elvesztette leghazdagabb mezőgazdasági területeit és erdőterületét. Legnagyobb részét azon területeinek, amely ellátta sóval, vasal, fémekkel és más nyersanyagokkal, amelyekre az iparnak szüksége van. Ep így elvesztette több szövetségárát és az összes papiros előkészítő telepeit. Amellett minden elképzelhető vexációt kellett elvisele, ami alkalmassá látszott arra, hogy fokozza a gazdasági megcsönkítésből és feldarabolásból fakadó természetes eltolódásokat.

A gazdasági válság

Minden áldozatot meghoztunk, hogy fentartsuk a pénznek vásárló erejét. Senki sem mondhatja, vagy csak gondolhatja is, hogy mi arra törekedtünk, hogy pénzünk értékvesztésének előmozdításával folytonosan kibulljunk a ránk mért terhek teljesítése alól. Mint agrárállam saját termelésünkből láthatjuk ugyan el magunkat, azonban élelmiszereket kivül más cikkek és szükségesekek élet fenntartásához és nekünk ma sok ilyen elsőrendű cikket külföldről kell beszerezni. Másokban pedig még nagyobb mértékben vagyunk a külföldi piacokra utalva, mint a háború előtt. A nélkülözhetetlen cikkek, mint pl. fa, szén, vas, pápiros, szövetek termelésünk ér-

minden részletére nézve kidolgozott tervet tartalmaz Magyarország gazdasági újjáépítéséről.

Érdeklődnek a magyar kölcsön iránt

Páris, május 5. Az Agence Telegraphique Universale jelentése szerint a párisi pénzügyi körökben élénk érdeklődést tanúsítanak az esetleges magyar kölcsön tárgyalásokról. A magyar kölcsön iránt Amerikában nagy érdeklődés kezd mutatkozni, kérészkivül az amerikai magyarság bekapcsolódása nyomán.

Érdeklődnek a magyar kölcsön iránt. Minden részletére nézve kidolgozott tervet tartalmaz Magyarország gazdasági újjáépítéséről.

A külföldi pénz drágasága arra bírja a kormányt, hogy mindennek a kivételét tegye elő, amit csak nélkülözni lehet, hogy be lehessen hozni az értékes pénzt.

Nagyok az adók

Különösen szeretné felhívni a bizottság figyelmét arra a tényre, hogy Magyarország mai termelésének kivételét népének mindennapi áldozatkészsége teszi lehetővé. Tekintettel a külföldi fizetési eszközökben való szegénységünkre, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy elláthassuk iparosainkat és egyes importöreinket azokkal a külföldi valutákkal, amelyeket jogilag igényelnek.

A pénzügyminiszter azt hiszem az önök meglepedésére fogja kimutatni, hogy a magyar adóztatás, amely minden tekintetben oly magas, amilyen az a lényegesen megkisebbedett nemzet jövedelemhez képest kielégítő háttér reményében csak lehet. A korona 900-szoros csökkenése magában is tragikus adót vetett a népességre hányadra. 1922-ben több mint 11 ezerrel apasztottuk az állami alkalmazottak számát. A pénzügyminiszter tervet dolgozott ki, amelynek értelmében a közigazgatási alkalmazottak számát továbbra is fogjuk csökkenteni 20 százalékkal. Az 1923. év októberében elbocsájtott alkalmazottak elhelyezésének normális nehézségeit még fokozza egy érzelmi momentum, amellyel mint azt minden állampolgár tudja, még nehezebb szembeállni, mint a gazdasági akadályokkal. Több mint 322000 menekült van körünkben, azok, akik olyan területen éltek, amely ma az utódállamok fennhatósága alatt van. Ezek nagy része az állam alkalmazottja volt és az összeseknek eddig csak 2 százaléka tudott alkalmazáshoz jutni.

Méltányos egyezséget!

Magyarország eddig elkészeredetten küzdött, hogy megfizesse adósságait. Kötelezettségeit teljesítette a háború előtt állami és magánadósságok tekintetében. Clearing hossz utján és másképen képességeink határához képest, sőt még azokon felül is fizett az előlegezett segélyek kmatáit, amelyet a különböző hatalmak 1920-21-ben oly nagylelkűen adtak nekünk. Most, hogy kénytelenek vagyunk kölcsönt kérni, hogy fentartsuk magunkat, méltányosan fundált egyezségeket kellene kikérni hitelezőinktől. Közbevetőleg megjegyzem, hogy a jóvátételi bizottságnak kiszolgáltatandó termé-

zetbeni szállítások értéke az 1922-23. évi költségvetésben 10,3 millió aranykoronával az antantbizottságok költségei 1,9 millió aranykoronával szerepelnek.

A nagy dilema

Hogyha megszüntetjük a vasuti és egyéb garanciákra kivetett korlátozásokat, a korona kétségkívül össze fog omlani s a kormány pénzügyi helyzete reménytelenné válik; ha fenntartjuk ezeket a megszorításokat, Magyarország gazdasági élete lassan de biztosan megfullad.

Egyetlen mentés a külföldi kölcsön

Megállapítottuk, hogy egyetlen út, amely ebből a zsákutcából kivezet az azon leszünk, hogy a külföldi pénzügyi segítségét megkapjuk. Ennélfogva ezzel jöttünk önközhöz, hogy megkapjuk az engedélyt, amely ehhez szükséges. Öszintén hiszem, hogy a bizottság módot fog nekem adni arra, hogy azzal a biztatással térhessek vissza a magyar néphez, hogy van remény arra, hogy civilizált nemzethez méltó életet élünk, van remény arra, hogy áldozatainknak és erőfeszítéseinknek nem nyomorúság lesz az egyetlen jutalma.

Magyarország sebesen siklik lefelé a lejton, amelyen Ausztria zuhant alá. Van kétségem arról, hogy sikerrel küldésai, azt hiszem jó kilátás arra, hogy megállapítsuk azt a zuhanást, amely bekövetkeznék akkor, ha Magyarország a közvetlen jövőben képes lesz megkapni azt a külső pénzügyi segítséget, amely szükséges ahhoz, hogy önségélye hatályossá legyen. Bizonytalan a hitelező államok saját érdekei is mindennekfelett egész Európának

Magyarország csak úgy kap kölcsönt, ha aláveti magát a Népszövetség diktatúrájának

Bécs, május 6.

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztősége a legkülönbözőbb diplomáciai körökben érdeklődött Bethlen miniszterelnök külföldi utjának esélyei iránt. Tapogatódtunk, hogy itélük meg az egyes európai államok diplomatái Magyarország külföldi kölcsönének sorsát. Öszinte választ természetesen csak igen kevés helyről kaptunk, a különböző diplomataik igen óvatoss, semmitmondó nyilatkozatokat tettek. Voltak azonban olyanok, akik egész nyíltan nyilatkoztak arról, mit is várhat tulajdonképpen Magyarország az ő államaiktól. Az összes nyilatkozatokat mérlegelve, a „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztősége a következő információkat közölheti Magyarország külföldi kölcsönének esélyeiről:

Bethlen miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter párisi, londoni és római utikról üres kézzel fognak visszatérni Magyarországra. A külföldi ut azonban mégis óriási jelentőségű lehet Magyarországra nézve, mivel Bethlen miniszterelnök meggyőződhetik majd arról, hogy a nagyhatalmak csak abban az esetben lesznek hajlandók Magyarországot rekonstruálni, a zálogjogot feloldani és a jóvátételi kérdést a napirendről levenni, ha Magyarország épp úgy aláveti magát a Népszövetség diktatúrájának, mint ezt Ausztria tette. A nagyhatalmak felfogása szerint Magyarország gazdasági ügyeinek rendezése ugyan sokkal könnyebb, mint Ausztriáé, a külföldi tőkés csoportok azonban csak akkor hajlandók kölcsönt folyósítani, ha biztosítottakat nyernek arra, hogy a folyósított összegeket a magyar kormány tényleg produktív beruházásokra fordítja. Epen ezért a szanálás munkálataiba nemcsak betekintést, hanem beleszólást is követelnek.

Mivel ugy a nagyhatalmak, mint a

gazdasági és politikai jóléte kívánia, hogy Magyarország megkapja azt a segítséget, amelyre szüksége van.

Ennélfogva a kormány nevében kérem, hogy a jóvátételi bizottság adja meg a jegyzékemben kért felfüggesztéseket. Ez a javaslat a rövid lejáratú kölcsön tekintetében valóban igen kis haladékot tesz szükségessé, és a hosszú lejáratú kölcsön csak elvi jóváhagyást igényel, ami nem kötelező mindaddig, amíg a bizottság egészében jóvá nem hagyja a javaslatokat, a melyeket a magyar kormánynak későbbi időben kell előterjesztenie. A miniszterelnök végül kijelentette, hogy Magyarország mindenképen kész arra, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának támogatását és tanácsát a maga javára fordítsa, a pénzügyi talpraállítás tervezetét és ama tárgyalások tekintetében, amelyeket a hosszú lejáratú kölcsön megszerzése érdekében meg kell indítani.

Elnézést kell kérem, hogy oly soká vettem igénybe a bizottság idejét. Mentségem a magyar pénzügyi és gazdasági válság súlyossága és sürgős volta, valamint az a meggyőződés, amely az Ausztriával történt tanulságaira van építve, hogy a bizottság teljes mértékben meghallgat és méltányosan részesíti segélyben azokat a nemzeteket, amelyeknek sorsát oly jelentős mértékben tartja kezében.

Gróf Bethlen István beszéde után Kállay Tibor dr. pénzügyminiszter szolgált a bizottságnak felvilágosítókkal.

E két beszéd meghallgatása után Bathou elnök köszönetet mondott a delegációnak.

Különböző tőkés csoportok megvannak elégedve Zimmermann diktátor munkájával Ausztriában, illetőleg a Népszövetség ellenőrzésével. Magyarország szanálását is a Népszövetségre akarják bízni, illetőleg csak abban az esetben oldják fel a zálogjogokat, csak abban az esetben veszik le a jóvátételi kérdést a napirendről, csak abban az esetben folyósítanak kölcsönt, ha Magyarország is elfogadja a Népszövetség ellenőrzési és beleszólási jogát. Ha tehát Magyarország a rekonstrukció céljaira tehermentesítést és tőkét akar, ugy rá kell lépni arra az utra, amelyen Ausztria halad. Ha a magyar kormány erre elvben hajlandó, ugy a további tárgyalások során majd Magyarországnak is el kell fogadni egy hasonló paktumot, mint amilyent Ausztria Genfben a Népszövetséggel kötött.

A külföldi segítségek erről az alaptételéről Bethlen miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter az ántant fővárosaiban majd meggyőződhetnek és e szerint irányíthatják további magatartásukat és politikáikat. A magyar közvélemény valószínűleg igen le lesz hangolva, ha Bethlen üres kézzel tér haza. Erre azonban semmi ok sincsen, akinek alkalmá volt beletekintenie a háború utáni esztendő nemzetközi politikai és gazdasági eseményeibe, az nem is várhatja azt, hogy a magyar miniszterelnök első külföldi utjáról dollárokkal, fontokkal és frankokkal megrakodva térjen haza. Nagy eredmény az is, hogy végre megszűnik a jelenlegi zavaros helyzet, a magyar miniszterelnök közvetlen tárgyalások alapján meggyőződhetik arról, hogy mit követelnek a nagyhatalmak és a különböző számbajelölhető tőkés csoportok Magyarországtól. Az a körülmény, hogy a tehermentesítés és a kölcsön feleiben Magyarországtól hasonló áldozatokat követelnek, mint Ausztriától, szintén

nál 4600 K, egyéb alkalmazottnál 8100 korona.
 8. Egy havi ruházat értéke tanoncoknál 700 K, egyéb alkalmazottnál 2000 korona.
 9. Egy havi lábbeli értéke tanoncoknál 500 K, egyéb alkalmazottnál 1200 korona.
 Ezen megállapítás mindazon munkaadókra, akik az alkalmazottak általános ker. adóját nem átalányban fizetik, i. évi május 1-től kezdődő időre érvényes, azokra pedig, akik az alkalmazottak ált. ker. adóját átalány összegben fizetik, a i. évi június hó 1-től kezdődőleg. Ezen megállapítás határozatlan időre érvényes.
 Debreczen, 1923 május 5-én.
 Városi Adóhivatal.

Landauer Ede előzetes letartóztatásban

Megírtuk, hogy a budapesti királyi ügyészség szándékos emberölés bűntette címén indítványozta a vizsgálóbírónak dr. Landauer Ede bankhivatalnok előzetes letartóztatását. Dr. Medyész Mediko István vizsgálóbíró ma délelőtt maga elé vezette Landauer Edét és kihallgatta. Kihallgatása után kijelentette előtte, hogy párvialdal vétsége címén előzetes letartóztatásba helyezi. A vizsgálóbíró végzésének indoklásában kimondta, hogy fent kellett tartania Landauer előzetes letartóztatását, mivel nem lát enyhítő körülményt a szerencsétlen kimeneteli párbaj esetében. Bár csak párvialdal vétsége látja fenntartandónak, le kellett tartatni, mivel az adott esetben öt évig terjedhető államtörléssel is sújtatható a bíróság. A vizsgálóbíró végzése szerint a nyomozás és a vizsgálat adatai eddig semmi pozitív bizonyítékot nem nyújtanak arra, hogy a halálos kimeneteli párbaj nem a párbajszokásokhoz és a lovagiaság szabályaihoz híven folyt volna le.

Jaroslav Astor Ruszinszkó új kormányzója

Bécs, máj. 5. (A „Debreczeni Függelék Ujság” bécsi szerkesztőségétől.) A bécsi „Rote Fahne” értesülése szerint a prágai kormány Ruszinszkó új kormányzójaul Jaroslav Astor cseh szociáldemokrata képviselőt szemelte ki. Az értesülés közlése kapcsán a bécsi kommunisták lapja heves támadásban részesíti a kormányzójelöltet, azt írja róla, hogy éveken keresztül azonban már annyira kellemetlené vált a prágai kormány, hogy el akarja távolítani a cseh fővárosból, de mivel másként nem bírja lekenyereznit, elküldi kormányzónak Ungvárra.

Számok . . .

A mai súlyos gazdasági viszonyok között nem lesz érdektelen, ha leközzöljük a debreczeni pénzügyigazgatóság április havi mérlegét, amely fantasztikusan nagy számösszegeket foglal magába. A pénzügy április havi bevételi tételei:

Egyenes adó	50.265.805.—
Földadó	28.350.759.—
Jövedelmi, vagyonadó	147.862.—
Hadmérség adó	534.275.—
Illetékből	4.532.422.—
Fényüzési és forg. adó	126.671.077.—
Dohányjövődék	56.115.221.—
Határvám	2.548.011.—
Bélyegjövődék	3.581.260.—
Fogyasztási és italadó	9.374.360.—

Különösen hatalmas a fényüzési és forgalmi adóból, valamint a dohányjövődékből befolyó összeg, akkor, ha meggondoljuk, hogy az elmúlt egész esztendőben 40 egynéhány millió volt a fényüzési és forgalmi adó debreczeni hozadéka. A pénzügy egész április havi bevétele számokban 278 millió 21.052 koronát tesz ki. Ez az összeg maga helyet beszél, ehez nem kell kommentár.

Feldheim Imre
POSZTÓHÁZ
 Kossuth-utca 6.
 még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely!

Tanácskozást javasol az angol kormány a német jóvátétel ügyében

London, május 5. A párisi bécsi követ Poincaré miniszterelnök előtt kijelentette, hogy bár az angol kormány a német jegyzéket eredeti formájában elfogadhatatlannak tartja mégis azt tanácsolja, hogy ragadják meg az alkalmat és tegyék lehetővé, hogy a jóvátételi kérdéssel annak minden vonatkozásában általános eszmecsere induljon meg.

Páris, május 5. A Matin tudni véli, hogy az angol kormány egy-két nappal a francia kormány után fog a német ajánlatra válaszolni. Az angol kormány természetesen nem fog nyilatkozni a megszállás kérdéséről, a melyben nincs része, de mindenesetre ki fogja jelenteni, hogy a német javaslatokat elfogadhatatlannak tartja.

Két kiütéses tifusz volt Debreczenben Nem kell tartani járványszerű fellépéstől

A közigazgatási bizottság ma délutáni ülésén, amelyen Hadházy Zsigmond főispán elnököt, a különböző jelentések közül dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos jelentése volt figyelemre méltó. A főorvos jelentéséből kifutik, hogy április hónapban Debreczenben két kiütéses tifusz történt elő, egy vasúti hordár és egy bőszerényi asszony kapták meg a veszedelmes betegséget.

előző napon egy cigány beteg gyermekét ápolta és innen származott a baj. A főorvos kijelentése szerint a kiütéses tifusz járványszerű fellépését Debreczenben nem kell tartani, hogy szörvénysan fel ne lépjen, nem lehet megakadályozni, a tömeges megbetegedésekkel azonban különböző óvintézkedésekkel gátat lehet szabni. A tiszti főorvos szakszerű és minden tekintetben kielégítő felvilágosításait a bizottság tudomásul vette.

Lengyelország csatlakozik a kisántánthoz Foch marsall varsói utazásának eredménye

Bécs, máj. 5. (A „Debreczeni Függelék Ujság” bécsi szerkesztőségétől.) Foch tábornagy, Leon Bourgeois szenátor és Le Ronge generális varsói látogatása néhány héten belül konkrét eredményekkel fog járni. Foch tábornagnak sikerült az összes lengyel pártvezérekkel megértetni azt, hogy Lengyelország csak abban az esetben számíthat továbbra is Franciaország hathatós támogatására, ha felhagy eddigi, kisántant-ellenes politikájával és keresi az utját a kisántánthoz való csatlakozásnak. Ebben az irányban Bourgeois szenátor is tárgyalásokat folytatott a lengyel államférfikkal és ezeknek a tárgyalásoknak következményeként még május első felében új konzervatív kormány alakul az összes jobboldali pártok részvételével és valószínűleg Witos parasztpárti vezér elnöklete alatt. Az új Witos-kormány első feladata az lesz, hogy érintkezésbe lépjen a kisántant kormányival és az összes vitás kérdéseket tisztázza előkészítse a kisántánthoz való csatlakozást. Diplomáciai körök véleménye szerint legkésőbb június végén ez már formálisan is megtörténhetik. A csatlakozás perfektionálása után Lengyelország nagyszabású francia kölcsönt fog kapni, Franciaországnak azért oly fontos Lengyelország csatlakozása a kisántánthoz, mivel így keleten is teljes lesz az a gyűrű, a mely Németországot a külvilágtól el-

zárja. Lengyelország vezetői ugyanis azt a balti szövetséget, amely Finnország, Észtország, Lettország és Litvánia részvételével alakult meg, Lengyelország belekapcsolódása után a kisántantba, adva lesz az összekötés a balti államok szövetsége és a kisántant között és kialakul az a szilárd front, amelyet Franciaország Németországgal szemben akar felhasználni szükség esetén a német keleti határokon.
 sz. p.

Női modell kalapok
 nagy választékban olcsó árban érkeztek
Kohn Helén,
 Piac-utca 79, az udvarban.

Gyapjuszövetek
 és szőnyegképek olcsó árban, férfiruhák mérték után elsőrangú kivitelben készülnek
Bihari Zsigmond-nál
 Piac-u. 16. Alföldi takarékpálota.

Osztrák érdekeltség a román petroleumparban

Bécs, május 5. (A „Debreczeni Függelék Ujság” bécsi szerkesztőségétől.) Bécsi közgazdasági körökben az osztrák tőke és a román petroleumpar együttműködéséről kerüngenek igen érdekes verziók. A román petroleumpar néhány hét előtt érintkezésbe lépett az osztrák mélyfúróiparral. A román petroleumpar közeledésének okai a következők: Románia petroleumparait két csoportra osztják. Az első csoport — idetartozik pl. a Steaua Romana — igen kitűnő felszerelésekkel rendelkezik, a birtokában levő források kétharmad része azonban már kiapadt, úgy hogy a jövőben csak igen szerény termés várható. A második csoportba azok a vállalatok tartoznak, amelyeknek ugyan még igen nagy és gazdag forrásai vannak, azonban ezek a vállalatok nem rendelkeznek elegendő tőkével és technikai eszközökkel, hogy üzemüket tovább vezethessék és forrásaikat teljesen kihasználhassák. — Ebben a második kategóriába tartoznak a Sospiro és a Petrolul Romanesc. A Sospiro részvénytőkéje egy milliárd ruz, ez azonban a tényleges értéket meg sem közelíti, hiszen ennek a vállalatnak vannak birtokában a Cantacuzino hercegi család nagykiterjedésű petroleumparjai. Az egymilliárd részvénytőke nem elegendő arra, hogy ennek a vállalatnak hatalmas telepeit kellő mértékben kihasználják. Az egyik oldalon tehát a telepek, a másik oldalon a szükséges tőke és a technikai eszközök hiányzanak.

Egyelőre együttműködéssel akarták ezen a különböző vállalatok segíteni. Így nemrégén a Steaua Romana nagykiterjedésű olajmezőket vett bérbe a Petrolul Romanesc-től. A Steaua a bérleti szerződésben arra kötelezte magát, hogy a bérbevett területeket a legmodernebb technikai eszközökkel szereli fel, új mélyforrásokat eszközöl és a termés 50 százalékát fizeti évi bérként a bérbeadó vállalatnak. Hasonló kombinációk merültek fel egyéb petroleumparok között is. Több hasonló üzem tényleg létrejött, a romániai petroleumpar azonban még koránsem rendelkezik a szükséges gépekkel és technikai eszközökkel. A technikailag iskolázott szakembereket is hiányzik. A romániai petroleumparok mindezeket Ausztriában akarták megszerezni és ezért összeköttetésbe léptek osztrák vállalkozókkal. A tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak és bécsi közgazdasági körökben valószínűnek tartják azt, hogy az osztrák tőke a legközelebb valamilyen formában bevonul a romániai petroleumparba. A kooperációnak nagy jelentősége lenne mindkét ország közgazdaságára nézve és lehetővé tenné azt, hogy a romániai petroleumpar emelkedésével a többi dunai államok is Romániában szerezhesék be kölcsönös szükségleteiket.

Az asztrálszellem és a halottégetés

John C. Custer, a brídgeporti Filozófiai Társaságban tartott a halottégetéssel kapcsolatban előadást. — Custer ebben az előadásban kimutatta, sőt tényekkel bizonyította, hogy a halott földbe temetése egy egésze, mint minden más szempontból káros és ezért az emberiség fejlődése előbb-utóbb magával hozza ennek a régi rossz szokásnak elmaradását és általánosítani fogja a krematóriumok használatát.

A különféle ceremóniákkal és — főleg az utóbbi időben — nagy költséggel járó temetésekhöz a vallásos népek ragaszkodnak úgy a múltban, mint most. Hogy mindennek dacára a vallásban, más babonákban és a tulvilági szellemekben hívó népek, de főleg a papság tiltakozása ellenére is egyre nagyobb tért hódít a halottégetés eszméje, azt bizonyítja az a tény, hogy ma már sokan az okkultisták és teozófusok közül is károsnak tartják a halott földbe való temetését és a holttest elhamvasztását ajánlják.

A halottégetés kérdését már sok mindenféle szempontból megvitatták, de a Bécsben megjelenő „Das Neue Licht” című folyóiratból kiderült, hogy egy igen fontos szempontot nem vettek figyelembe. És pedig azt, hogy mit szólnak a dologhoz az asztrálszellemek? A „Das Neue Licht” egy okkultista hetilap, amely a „materialista szellemi terror” ellen harcol és az osztrák spirítiszták hivatalos lapjának tekinthető. Ebben írja a „Grál-szövetség egy vezető testvére”:

„En határozottan az eltemetés híve vagyok. És pedig azért, mert az asztrálestnek végig kell szenvednie a test összes fizikai fájdalmát. Ez kétségtelen és egy spirítiszták körében éveken ezelőtt hitelesen megállapított tény. Volt ugyanis a körben egy testvér, aki képes volt a benne lakozó asztrálestet éber állapotban magától elkülöníteni. Az asztrálest ferde irányban, körülbelül a melle magasságában lépett ki belőle. Körülbelül két méternyire távolodott el a médiumtól és ekkor a kör vezetője mindenféle kísérleteket tett, amelyek után a médium nyomban megszólt és jelezte, hogy mi történt:

— Most — mondotta — valami hegyes tárgyval érinti meg a hátamat. Most a kezével végigsimít a jobbkarom.

Ezek után világos, hogy az asztrálest érzé a test fájdalmát, tehát az elégetést is éreznie kell.

Dr. Robert Nagel viszont, aki pedig szintén igen jeles okkultista tudós, határozottan az elégetés mellett van. Szerinte a halottak megfertőzik az eleveket, mert azok szelleme a rothadó testek közelében időzik. Valósággal a népegészség elleni bűn a halott eltemetése.

A teozófusok szerint káros dolog a halottak eltemetése, mert az asztrálest ragaszkodik a földi testhez és

MEGNYILT A BÓDOGH-féle KIOSZK!
 Legfinomabb fagyalt, jegeskávé, tejszín, habos csokoládé, tejeskávé kapható.
Szolid árak!

Alföldi könyv- és papírkereskedés
 ismét megnyílt! Hunyadi-utca 14. sz.
 TELEFON: 14-86.

ugyvezett kísértetek alakjában lebeg körülötte. Az indusok azért is égetik el a holttesteket, hogy megszabaduljanak a kísértetektől. Az égetéssel felszabadítják asztrálistüket, a mely szabadon megy az asztrálvilágon át a Nirvánába.

A mágikus okkultizmus egyenesen veszedelmesnek tartja a halottak élettelését. — Szerintük ugyanis az asztrállárvák befészkelik magukat a temetők látogatónak testébe és mint vámpírok pusztítják életerejüket. Erősen szensztív látnokok szerint a temetőben a sírok felett igen utálatos és borzalmas lárvák lebegnek. A „Das Neue Licht” egyik munkatársa egyszer kiment a temetőbe egy igen érzékeny médiummal és az kijelentette, hogy még a legrégibb sír felett is ott gubbaszt az elhunytak s szelleme.

Arról, hogy az új bécsi krematórium felett is tünek-e már asztrálszellemek, nem ír a spiritiszta újság.

IRODALOM

Örök virágok

(Tóth Árpád műfordításai.)
Aból a lendületből, amellyel a magyar írók és olvasók az utolsó két évizében a nyugati modern irodalmakra vetették magukat és abból a tüneményes virágzásból, amely ezer és ezer sugárzó rózsával gazdagította a magyar költői nyelv kertjét, jelentős hasznát húzta a magyar műfordítás ügye is. Egyéb motívumok mellett a Babits formakultusza jegyében fejlődő lírikusgeneráció már csak virtuózkodásból is, meg a pihenő poétizmus kellemes tornáztatása kedvéért is megkísérelte a neves idegen versek átköltését. Szívesen fordultak költőink az olyan versekhez, amelyeknek igazán bonyolult zenei effektusai voltak, gazdag rimelése, szigorú ritmusai. A holló-t például hatan-heten is lefordították. E dus tavaszú műfordító kedv meghozta a magyar műfordítás történetének aranykorát. E művészet klasszikusai közül most Tóth Árpád, a debreceni származású lírikus, a modern magyar irodalom egyik büszkesége, adta közre a finoman találó „Örök virágok” címmel fordított verseinek díszes csokrát.

Tóth Árpád formaművészetét a magyar versolvasó közönség előtt nem kell újból méltatnunk. Ragyogó technikai felkészültség, mélyeséges irodalmi kultúrával párosult átérező képesség és bő költői véna azok a komponensek, amelyeknek rezultánsaként e díszes és nagyértékű kötet előttünk rekszik. Azok a francia, angol és német versek, amelyek magyar szavakba ömöltek a Tóth Árpád büvész-pennájából, a legérzékenyebb fülek számára is eredeti zenével zengenek. Tóth Árpád versei ezek, majdnem éppen annyira, mint a „Majnali szerepád”, a „Lomha gulyán” és „Az öröm illan” darabjai. Ugy látszik, rejtett törvénye a műfordításnak, hogy a tökéletességet — amennyiben erről e mindenekelőtt relatív értékű alkotásformánál egyáltalán szó lehet — csak azzal a plus-sal éri el, amit zenei és fogalmi hűségen túl és kívül a fordítónak a szavakba szívargó s — paradoxonként — tulajdonképpen egyáltalán oda nem tartozó költőlelke a fordított versben jelent.

Tóth Árpád új kötetét, amelyet a „Genius” izléses, díszes formában jelentetett meg, a Vers minden barátjának élvezetes kötelessége elolvasni. A könyv kapható a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

(K. L.)

Megállapított igazság
ma már, hogy az

Apoló Divatáruház
Piac-utca 67. szám

(Miklós-utca sarok)
feltűnő olcsó áráival érte el népszerűségét. A tavaszi idegyre dus raktár: tartalegyszerűsített és izlást kielégítő férfi és női ruhakelmékből, selymek, vásznak és szepbrekből.
Tekintse meg az üzlet kirakatait.
Telefon sz. 764.

Egy orvostanhallgató és egy tisztviselő az elmúlt éjszaka alkulesal behatoltak a Csokonai-színházba

Különös és érdekes dolog történt ma éjszaka a Csokonai-színház környékén. Ugy éjjeli 2 órakor egy orvostanhallgató és egy tisztviselő alkulesal felnyitották a Csokonai-színház egyik oldalajtóját és behatoltak az épület belsejébe. Az éjszakai látogatás a következőképpen folyt le:

Az orvostanhallgató és a tisztviselő éjszaka 2 órakor az egyik Piac-utcai vendéglőből a Kossuth-utcai lefelé tartott. Az Angol Királynő-szálloda előtt posztoló rendőrnek feltűnt a két fiatalember, szemmel követte őket. A színháznál befordultak és az egyik oldalajtóhoz mentek, amelyet alkulesal pár perc alatt felnyitottak. A rendőr nyomon követte őket s amint a két alkulesos fiatalember a földszint folyosóra felért, a rendőr már

alig pár lépésre volt tőlük. A két fiatalember erre a lépcsőkön felszaladt az emeleti folyosóra, ahol az egyik sarokban megbujtak.

A rendőr az orvostanhallgatót megfogta, társa azonban a sötétség leple alatt eltűnt. Az orvostanhallgatót a rendőr előlélthotta a központi ügyeleten, ahol őrizetbe vették, majd reggel a társát is behozták a detektívek.

A két éjszakai látogatót ma kihallgatták. Azzal védekeznek, hogy be voltak rugva, semmi rossz szándék nem vezette őket. Véleményünk szerint ugyan ez gyenge védekezés, mert alkules nem minden részeg embernél van. A rendőrség egyébként az ügyről hivatalosan semmi jelentést nem adott ki.

HIRES

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG
politikai napilap.
A szerkesztésért felelősen felelős:
RÖMER RICHARD.
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t.
Előfizetési ár: Egy óra 600 kor.
Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.
Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.
Telefon 10-20.
Éjjel Piac utca 49.
Telefon 18.
Kiadóhivatal: Piac utca 49.
Telefon 18.

— **Vasárnapl isentiszteletek** sorrendje a református templomban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész, d. u. 5 órakor Gábor András s.-lelkész, Kistemplomban d. e. 9 órakor Gábor András s.-lelkész, d. e. 11 órakor dr. Ferenczy Gyula ny. egyet. tanár, d. u. 3 órakor gyermekistentisztelet tart Zámory Sándor s.-lelkész, Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Gyűlvész István templomegyesületi titkár, d. u. 3 órakor gyermekistentisztelet tart Ladányi Zsigmond s.-lelkész, d. u. 5 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár, Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Zámory Sándor s.-lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentisztelet tart Peleskey Sándor s.-lelkész, Iszaputcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentisztelet tart Papp Imre s.-lelkész, Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor prédikál Csűrű István vallásantató-lelkész, Nyilastelepen d. u. 5 órakor gyermekistentisztelet tart Zámory Sándor s.-lelkész, Ifjúsági isentisztelet tart a kollégiumi oratóriumban d. e. fél 12 órakor Mezei Béla vallásantató lelkész.

Tanyai isentiszteletek: Ondód Védres-dűlőn prédikál: Felker János s.-lelkész, Kösülyszegen Major Gyula s.-lelkész, Bánkon Nagy István vallásantató lelkész.

LEGNAGYOBB KALAP
VÁLASZTÉK. OLCSÓ ÁRAK.
Herman és Friedmann
Piac-utca 10.
Bikával szemben.

UJ GÉPJAVÍTÓ MŰHELY!
Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértess Testvérek cégtől megváltam és
MIKLÓS-UTCA 53. SZÁM ALATT
ujjonnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitottam, ahol mindenféle gépjavitást, vasesterga munkát és autogén hegesztést vállallok. — Szíves partfogást továbbra is nyújtok. **Vértess János,** cég beltagja. —

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Egyház-téri fiúiskola VI-ik sz. tanteremben.

Vasárnapi iskolák: Kossuth-u. 75. sz. a. d. e. 9 órakor, Dóczi-intézetben d. e. 9 órakor, Leány-utcai iskolában d. e. 9 órakor, Csonka-utcai iskolában d. e. 9 órakor, Pacsirta-utcai iskolában d. e. 9 órakor, Diakonissza Ott-honban d. e. 9 órakor, Egyháztéri fiúiskola VI-ik sz. tanteremben d. e. 11 órakor, Csap-utcai iskolában d. e. 11 órakor, Homokkerti imaházban d. e. 11 órakor.

A Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 4-én rendes heti összejövetelt Kollégium földszint 4. sz. a., d. u. 5 órakor tartja.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vezetésének tanulás órái hetenként csütörtökön tartatnak a kollégium ének- és zenetermében. Este 7-8-ig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

— **Az Evang. Filizegylet mükedveió szűni előadásai** f. hó 15-én este fél 8 órakor kezdődik a Csokonai-színházban. Mint már jeleztük, az estély Tóth Árpádné urasszony saját szerzeményű kedves mesejátékával „Négy évszakkal” kezdődik, amelyben egy sereg bájosabbnál-bájosabb kis leány és kis fiú szerepel: Tavasz: Egmann Inci, Nyár: Csikó Marian, Osz: Tóth Lili, Tavasz tündére: Kálmán Erzsike, őszitündére: Timár Manca, kis tündérek: Bojdzsár Margit, Westprémy Kata, Szabó Magdus, H. Kiss Erzsike, Cs. Szűcs Magda, Máthe Baba, Harsányi Irénke, Pólgár Jolán, szavaló kisleány: Kornstein Livike, arató táncosok: Diószegi Olga, Cs. Szűcs Gabi, Merkálj Lócia, Ganovszky Sárika, Westprémy Géza, Kapros Tibi, Gyarmati Pál, Fehér Márta. A kis darabban előforduló táncokat a Fancso-vits nővérek tanítják be. Ezt követőleg Hercegh Ferenc klasszikus vigjátéka a „Gyurkovics leányok” négy felvonásban, Debreczen urti társadalmának legnagyobbbrészt jól ismert kiváló mükedveió által Kardoss szimfonikus és Rolkó szimfonikus rendezésében. Gyurkovicsné: Ballay Gáborné urasszony, Kata: Laczko Anna, Sári: Vargha Alice, Ella: Horn Elza, Mici: Dresdner Baby, Terka: Somossy Sárika, Lisa: Harsányi Irénke, Klári: Szaplonczay Zita, Radványi ezredes:

Megbízható minőségű gyapjuszövetet
Feldheim Dezsőnél vásároljon.
Piac-utca 67. szám.
Telefon szám 1105.

Lánczy István, Radványi Gida; Pany Vilma, Sándorffy: Törzsök Gábor, Horkay: Laczko József, Kemény Tóni; Rolkó, Janko; Nagy Béla, a 4-ik felvonásban levő mulatók jelenetben Magyar Imre zenekara közremükedésével. A fényesnek ígérkező színházi estre, melyen bizonyára ismét együtt láthatjuk Debreczen urti társadalmának színe-javát, a megmaradt jegyek f. hó 9-től kezdve a színházi pénztárnál várhatóak. Jegyelvétel a helyi tagoknál eszközölhető. Felkintette a méltán nagy rékedlődsére, tanácsos a jegyekről elővételben gondoskodni. Helyárok: földszinti és emeleti családi páholy 3500, kis páholy 3000, másodemeleti páholy 1500, támlásszék elsőrendű 600, másodrendű 500, harmadrendű 400 korona. A többi helyek a rendes színházi árákon. Felkifizetések a jótékonycélra fektetettel közönséggel fogadtatnak és hírlaplajly nyugtáztatnak.

— **Mesedélután.** A Kossuth-utcai ref. elemi iskolában ma d. u. 4 órakor mesedélután lesz. Mesét mond Varga Béláné ref. tanítónő.

— **A Kereskedelmi Csarnok jubileumi sakkversenye.** A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok 25 éves fennállásának jubileumi ünnepeinek keretében bajnoki sakkversenyt rendez, melyre Debreczen és a tisztántuli országrész legjobb amatőrjátékosai nyervek meghívást. Mint emlékeztetés, a Kereskedelmi Csarnok két évvel ezelőt Debreczen város bajnokságát rendezett hasonló versenyével már egy ízben dokumentálta, hogy e téren is — mint a kulturális élet minden viszonylatában — a legmesszebbmenő áldozatkészséggel áll a köz szolgálatában s a köri élet fejlesztésén kívül feladatának tekinti, hogy kivége részt minden kulturális, jótékonycélú és emberbaráti mozgalomban. Az 1921. évi bajnok versenyt erős küzdelem után Kulcsár Kálmán nyerte meg, ezután nagyon nehéz voína előre megjósolni, hogy ki lesz a vitézi torna győztese, mert Debreczen olyan kiváló amatőrjátékosain kívül, mint Dalny Barna, Kulcsár Kálmán, dr. Nagy Géza, Szabados Sándor és Torma Sámuel, meghívást nyertek a tisztántuli országrész legerősebb amatőrjei is, így többek között Filepp Gusztáv íbrányi lelkész, dr. Benedek Dezső nyiregyházi ügyvéd, Kovács Gábor hajdusoboszlói szolgabíró és Gruber Sándor Békéscsábáról. A verseny, melyet előreláthatólag igen nagy érkedlőds fog kísérni, május 27-én délután, a Kereskedelmi Csarnok díszközgyűlése után veszi kezdetét. Az eredményről annak idején napi krónikában fogunk beszámolni.

— **A legnagyobb magyar városok.** Budapestről jelentik: A m. kir. központi statisztikai hivatal most teszi közzé azeknek a városoknak és községeknek névsorát, amelyek az 1920. évi népszámlálás végleges eredménye szerint 10000 léleknél több lakossal bírnak. Ilyen 95 van. A kimutatás szerint a főbb városok lakosságának száma a következő: Budapest 928096, Szeged 119109, Debreczen 103186, Kecskemét 73109, Hódmezővásárhely 60923, Miskolc 56982, Ujpest 56489, Kispes 51064, Pécs 47556, Békéscsaba 46633, Nyiregyháza 43340, Erzsébetváry 40545.

— **A konyhakerti veteményeket is be kell jelenteni.** A most folyó vetésterületi összejárással kapcsolatban a közönség tudomására hozom, hogy nemcsak a szorosabb értelemben vett gazdálkodók kötelesek a bejelentésre. A konyhakerti növényeket kertekben, parlag szőlőkben, szőlő- és rétaljakban termesztett gazdasági növények vetésterülete is összejárá alá kerül. A bejelentést mindig az köteles teljesíteni, aki a földben gazdálkodik, illetve aki a földet munkálja és beveti. Vasárnap is lehet a bejelentést teljesíteni, d. e. 9-től 12 óráig, a városi statisztikai hivatalban, városháza, föld szint 6. szám. Hétköznapi hivatalos órák egész nap, reggel 8-tól este 6-ig. Debreczen, 1923 május hó 5-én. Csobán Endre, főlevéltárnok.

— **Néhai dr. Kiss Sándor** ügyvéd irodája részére gondnokul a debreceni ügyvédi kamara dr. Szabó Ferenc ügyvédet nevezte ki. Irodája József kir. hg.-u. 35. sz. alatt van.

— **Diákmaljás.** Az áll. főreáliskola maljására, mely a f. hó 24-én lesz a Nagyerdőn, serényen és intenzíven folytatódna az előkészületek. A rendezőség hathatós támogatására a múlt héten megalakult Debreczen és vidéke urnőiből egy hatalmas hölgybizottság, amely Ady Lajosné és Úf-

resí Kálmánné fő Sauerwald Jánosné kes tevékenysége kedélyesnek ígérkező sikere érdekében az első megbeszéregáliskola tanári leveleket, amelyeknek a rendezőmák kezébe, az ényből megjósolhiskola majálisa olyannak ígérkebevezetése lesz edős jubileumi ünneoragy az ifjúság, vevő felnőttek mekkel fognak. — **Eljegyzés.** Sgyezte Engel Dezból, (Mindem külön) — **A 3-as honv** debreczeni 3-as hlagháboru alatt terák az ellenségesnőfőt le az olaszrólygyőzelemre honvéd zászlót, rőseinek emlékérmányok ében tan-as ezrednapot ezenben. Az ezreerényen folyik honvédek és egyesületének választmányá májútán 5 órakor a termében ebben aület tart. A tárgynap programjának zása szerepel, ép kivánatos hogy a választmányának tésényégi tagjai teenek meg.

— **Mozdonyvez** Debreczeni mo40-én este 9 órányoni-féle vendösszejövetelt tartonyvezető-otthonraját ezuton mevezetői kar.

— **Ellopott lova** kolti gazdálkodóksek ellopak két lovakat megtalálta63 szám alatti losmagát mészalkmondo fiatalemberlovakat visszaadta.

— **Megdorgálta** kos lett. Fekete Annyl 25 éves legény sokat mulatozott, volt a korcsmának többször megdorgény annyira szívetemet, hogy tegnszínben felakasztorendára, s mire már meghalt.

— **Szabad a g** dapestről jelentik: ter rendeletet adótelmében ezentelmák és szárnyas nélkül vihető ki. Amával ezentul mékorona kivitelile

— **Uj nagy m** zsonyban. Pozsony A legközelebb „A nagyszabású magmeg Pozsonyban. ellenzéki pártok pvetni és alapítói avos szorosabb k tartani a szlovenszényszociálisa pártjelenése elé Nyuggyarsága nagy ére

Mint a
gy hat a drágaság

Arany
divath

nagyon o
vásárolha
férfi diva
lűm és r
zephirek,
vásznak,
dus vála

Telefon s

res Kálmán fővédnöksége és dr. Sauerwald Jánosné elnöke alatt lelkes tevékenységet fejt ki az igen kedélyesnek ígérő ifjúsági mulatság sikere érdekében. Aki végienézte azt a díszes női társaságot, amely az első megbeszélésre összegyűlt a realiskola tanári tanácstermében és aki átválvassa azokat a meglepő leveleket, amelyek nap-nap után érkeznek a rendezőséghez a vidéki mamák kezéből, az már ebből az egy tényből megjósolhatja, hogy a Főreáliskola majálisa minden tekintetben olyannak ígérkezik, amely méltó bevezetése lesz ezen iskola felszádos jubileumi ünnepeinek és amelyre úgy az ifjúság, mint a benne résztvevő felnőttek mindig kedves emlékekkel fognak visszagondolni.

— **Eljegyzés.** Spiró Margitkát eljegyezte Engel Dezső Vásárosnaményből. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **A 3-as hónapok ezrednapja.** A debreceni 3-as hónapok, akik a világháború alatt teméntelen vérel itarták az ellenséges földeket és Wolynjától le az olasz sziklákig győzelemről-győzelemre hordozták meg a hónap zászlót, júniusban az elesett főcsinok emlékére és a dicső hagyományok ébren tartására nagyszabású 3-as ezrednapot rendeznek Debreczenben. Az ezrednap előkészítése serényen folyik a volt m. kir. 3-as hónapok és népfelkelők bajtársi egyesületének keretében, amelynek választmány május 7-én, hétfőn délután 5 órakor a városháza kistanácstermében ebben a tárgybán fontos ílést tart. A tárgysorozaton az ezrednap programjának részletes kidolgozása szerepel, épen azért okvetlenül kívánatos hogy a tisztikarnak és a választmányának úgy tisztí, mint legényiségi tagjai teljes számban jelenjenek meg.

— **Mozdonyvezetők összejövetele.** A debreceni mozdonyvezetők május 10-én este 9 órakor a Petőfi-téri Üzemi-téle vendéglőben barátságos összejövetelt tartanak, melyre a mozdonyvezető-otthon volt tagjai és barátjai ezuton meghívja a mozdonyvezetői kar.

— **Elopott lovak.** Papp Lajos pikáns kolduáskodótól ismeretlen tettesek ellopak két lovat és két csikót. A debreceni rendőrség az ellopott lovakat megtalálta a Bőszörményi-ut 63. szám alatti lőszálláson, ahova egy magát matuszalkai lókereskedőnek mondó fiatalember vitte a lovakat. A lovakat visszaadták gazdájuknak.

— **Megdorgálta az apja — öngyilkos lett.** Fekete Antal hajduböszörményi 25 éves legény az utóbbi időben sokat mulatozott, állandó vendége volt a kocsmának, miért is az atyja többször megdorgálta. A fiatal legény annyira szívére vette az apai intelmét, hogy tegnap éjszaka a kocsi-színben felakasztotta magát egy gerendára, s mire tettét észrevették, már meghalt.

— **Szabad a gyümölcskivétel!** Budapestre jelentik: a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében ezentul dió, friss gyümölcs, mák és szárnyas vad kivétel illeték nélkül vihető ki. A bab kivételé alkal-mával ezentul métermázsánként 2000 korona kivétel illetéket kell fizetni.

— **Uj nagy magyar napilap Pozsonyban.** Pozsonyi tudósítónk jelenti: A legközelebb „Az Est” címen új nagyszabású magyar napilap indul meg Pozsonyban. Az új lap a magyar ellenzéki pártok politikáját fogja követni és alapítói szerint a lap bizonyos szorosabb kapcsolatot fog fenntartani a szlovenszói magyar keresztényszociálistá párttal. Az új lap megjelenése elé Nyugatszlovenszko magyarországa nagy érdeklődéssel néz.

— **A debreceni nyomdászok nagyszabású kabaré és táncmulatsága** ma délután 5 órakor lesz a Munkás-Otthon (Margit-üirdő) dísztermében. A tizenegy számból összeállított műsor után este 8 órai kezdettel Szolitzky Ede muzsikája mellett reggelig tartó táncmulatság lesz.

— **A tiszadobi harsakirály.** A városi passzázsbán ma csodájára jártak az emberek egy halszörnyetegnek, mely a fejtől a farkáig 2 méter, a farkától a fejéig egy fél méter, összesen másfél méter hosszú volt és mozdulatlan állapotában a harsakirály elnevezést kapta. Tiszadobon zuzódt testébe az átkozott szigony, partrahúzták és ma reggel ivestkalandozásul kirakták az utcára. Rongyos ruhába öltözött asszonyok, emberek és kíváncsi gyermekek egész serege vette körül harsakirályt, a melyre egy öreg csaposlegény örködött, aki minden kérdés nélkül, mint verki, hajtogatta: „45 kiló, tegnap este fogták, ma este lesz megfőzve.” A kíváncsi bábószok tudomásul veszik a harsakirály múltját, jelenjét és jövőjét, csupán egy toprongyos néni nem állja szó nélkül: „Uri gyomorba való, nem a szegény népek.” „Miért rakiák ki ide, hogy az ember megkívánja?” — mondja erre egy másik szegényes öltözékű. Peregnék az asszonyi nyelvek, ömlik a szó a szájukból, míg végül egy gyermek, akit tisztos élvezet nyújtó szemlélődésében zavart a sok, perkö asszony nyelv, így szól a legtrangsabbik nénihez: „Látja a harsakirály száját?” A néni: „Látom, elég nagy!” „Nahát — szól a gyermek nagy derűség közepette — a magáé még nagyobb!” A gyermekbeszédre nagy esend lett és ezután harsakirály ezüstszerű testén mély esendben táncolt a pákos napsugár. (—)

— **A jügoszláv kormány interveniálni akart Károlyi Mihály birtokain ügyében.** A „Debreceni Független Újság” bécsi szerkesztősége jelenti: A hetekben a belgrádi kormány puhatolódzott Károlyi Mihály-nál, hogy hajlandó volna-e a jügoszláv kormány megbizni, hogy a magyar kormánytól diplomáciai uton intervenióljon az elkobzott birtokok ügyében. A Ragusa környékén élő Károlyi Mihály megköszönte a jügoszláv kormány jóakarátát, azonban az ajánlatot kerekén visszautasította és a megbízást megtagadta azzal a megokolással, hogy a magyar népben igen rossz benyomást keltene, ha idegen állam segítségével iparkodnék birtokát visszaszerezni.

— **Felhívás.** Debreczen város területén elrendelt földbirtokrendezési munkálatok lefolytatására alakult tárgyaló bizottság intézkedése folytán felhívatnak a földjénél végett jelentkezett összes érdekeltek, hogy annak bejelentése végett, miszerint pontosan milyen nagyságu földet öhajtanának megváltani és azonnali megváltást kérnek-e, vagy a megváltás elhalasztása mellett egyelőre csupán haszonbérletre irányul kérelmük, a következő módokat szert a városi előjárásnál (Rendőrségi épület, földszint 42. sz. szobában) hétköznapokon a délutáni hivatalos órák alatt jelentkezhetnek és pedig május 9-éig a hadirokkantak, május 11-től 19-éig a hadiózvegyek, május 22-től május 30-ig a vitézségi érmesek. Városi előjárás.

— **A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezuton hozza az érdeklésére tudomására,** hogy a m. kir. debreceni vámörkerületi parancsnokság 728 darab legényiségi sapka elkészítésére pályázatot hirdet. Pályázati határidő május hó 14. Bővebb felvilágosítás fenti parancsnokságnál vagy a kamar nál szereshetők.

— **A Hohenlohe hercegi család házi törvényei miatt lett öngyilkos a legszébb bécsi asszony.** Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A „Debreceni Független Újság” a napokban beszámolt már arról, hogy a „legszébb bécsi asszony”, Käthe Rosen 24 esztendőskorában öngyilkosságot követett el, az öngyilkosságról beszámoló első hírek a fiatal asszony tettét vonatkozták a fiatal asszonyra, hogy mi volt az oka a dús gazdag és feltűnően szép elvált asszony öngyilkosságának. Käthe Rosen tavaly megismerkedett Clodwig Hohenlohe herceggel. A fiatal herceg, az egykori német kancellár unokája heves szerelemre lobbant a gyönyörű asszony iránt. A fiatal asszony csakhamar viszonzta a herceg érzelmeit. Már-már úgy volt, hogy Hohenlohe herceg feleségül veszi Rosen asszonyt, ekkor azonban a herceg családja közbelépett és figyelmeztette Clodwig herceget, hogy a „Hohenlohe hercegek vagy rangjukhoz méltóan nősenek vagy egyáltalán nem”. Ez a családi törvény kiközösítés terhe alatt kötelező a hercegi család minden tagjára. A fiatal herceg erre kénytelen volt Rosen asszonyt értékre adni, hogy a szerelemmel nagyobb ura családi törvény, amely megtiltja neki, hogy feleségül vegyen egy polgári — pláne zsidó — családból származó asszonyt. Rosen asszonyt ez a fordulat teljesen buskomorrá tette és néhány hónap alatt az öngyilkosságra kergette. A napokban eltemetett tragikus sorsú fiatal asszonyt egy háromesztendő leány-árvát hagyott hátra, aki első házasságából született.

— **Veszprémi és hegyi Hegyi Emánuel** május hó 9-én, szerdán este, 8 órakor, a városi Zenede dísztermében tartandó zongorasztániek műsora: 1. Schumann: Szonáta g moll op. 22. So rasch wie möglich — Andantino — Scherzo — Rondo 2. a) Schumann Románé Fis dur b) Weber: Presto-Rondo C dur, 3. Chopin: a) Nocturne Des op. 27. Chopin: b) Mazurka cis moll. Chopin: c) Polonaise As dur, 4. Liszt: a) Szt. Ferenc legenda (Predikáció a madarakhoz) Liszt: b) Campanella. Liszt c) Chant polonais G dur. Liszt: d) XV-ik rhapszódia (Rákóczi). Jegyek a „Méliusz” könyvkereskedésben kaphatók.

— **Huszonnégy tagból álló fővárosi közkedvelt ifjúsági zenekar** érkezik folyó hó 7-én hétfőn Albert Belvárosi Ettermébe Schmidt Péter karnagy vezetésé alatt, ezen ifjúsági zenekar már bejárta a világot és ahol csak megfordult mindemitt a magyar dal és zenének a legkiválóbb érdemeit szerezte. Nagy elismerés illeti Albert Lászlót, ki fáradtágot nem kímélve és minden anyagi áldozatot meghozott, hogy városunk közönsége ezen kiváló zenekarnak művésziel játékát élvezhesse. Értesülésünk szerint Schmidt Péter karnagy a legmodernebb fővárosi és külföldi zeneműveket hozza magával.

— **Breithart legyőzője, Ervin Grashl** a vaskirály, Breithart összes mutatóványával és professzor Herceg misztikus előadásával ma este fél kilenc órakor az Arany Bika dísztermében. Jegyek a portánál előre válthatók.

— **A „Margit-üirdő” nagy vizgyógyterme kedden reggel megnyílik.**

— **„Terka” kozmetikai gyógvintézet** Piac-utca 72. Szépséghibák eltüntetése, Arcmasszage, hajszaeltávolítás, quarelámpa. Szakorvosi rendelés egész nap.

— **Vizvezetési és bádógosmunkát** Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Tájkörnyártás, üvegsziszolás, rég tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése** Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14. Telefon 356.

— **Szenzációs nyeremények!** 25 millió, 20 millió, 18 millió, 17 millió, 16 millió, 15 millió, 10 millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 800 K, fél 400 K, negyed 200 K, nyolcad 100 K. Rendeljen levelezőlapon május 10-ig, mert a sorsiegy készlet a nagy kereslet folytán elfogy. A rendelt sorsjegyet és játéktérvet azonnal küldi a Bank R.-T. Budapest, Andrássy-ut 60.

— **Kerékpárok, varrógépek, kerék páralaktrészek, gumik** érkeztek Molnár Testvéreknél, Egyháztér. Telefon 7-27.

— **Gyöngyök, ruhadíszek, csipkék, szallagok** legnagyobb választékban Benyáts Emil főtéri üzletében.

— **Házulaidonosok figyelmébe.** A kincstári haszonrészesedési a házulaidonosok folyó évi május hó 20-ig befizetési jegyzékkel tartoznak befizetni. Ilyen befizetési jegyzékek a rendeletnek megfelelő szövegezéssel kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyv- és papirkereskedésében.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP délután: **Sárga csikó** (Kovács Terus fellépte); este: **Cserehere**, Halassi Mariska, Timár Ilá, Halassiné, Kardoss Géza, Unger és Szigeti fellépte. HÉTFO: A) bérlet, **Cserehere**, Halassi Mariska, Timár Ilá, Halassiné, Kardoss Géza, Unger és Szigeti fellépte. KEDD: **A lányom hozománya** 500 millió (Vigjáték bemutatja). SZERDA: **A lányom hozománya** 500 millió. CSÜTÖRTÖK: **A lányom hozománya** 500 millió. PÉNTEK: **A lányom hozománya** 500 millió. SZOMBAT délután: **Az új rokon**; este **Cserehere**.

VASÁRNAP délután: **A hamburgi menyasszony**; este: **Artalan Zsuzska** (Kovács Terus, Halassiné, Unger, Markovics, Rótkó és Szigeti fellépte).

A színházi iroda hírei

Halassi Mariska és Kardoss Géza alakításai szenzációként hatnak a **Cserehere** előadásain.

Halassiné legújabb parádés szerepek kedden! Színe kerül: A lányom hozománya 500 millió!

Mire előn a nyár című gyönyörű dalt Szigeti előadásában hallgassa meg Csereberében.

Jeritza május végén Budapestén. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Jeritza Mariával, a világhírű énekesnővel, aki a napokban tért haza amerikai körútról. Jeritza kijelentette, hogy igen örül, hogy a hónap vége felé viszontláthatja Budapestet és ismét felléphet a budapesti Operaházban. Jeritza első bécsi fellépte amerikai útjáról való visszatérése után páratlan ünneplések közepette zállott le. A Tosca egyes felvonásai után a közönség valóságos öröngyve ünnepelte a nagy bécsi énekesnőt. Az előadás egyébként jótékony célt szolgált és Bécsben páratlan anyagi sikere volt. Kerek 200 millió osztrák koronát vett be a bécsi Operaház pénztára.

Palásthy Irén bécsi operett primadonna. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A Neue Wiener Bühne nyári darabja a „Phi-Phi” francia operett lesz. Az igazgatóság a Christinée-operett női főszerepének eljátszására Palásthy Irént, az ismert budapesti szubrettet, Barth amerikai impresszió iel'eségét akarja megnyerni. Palásthy elvnen hajlandónak mutatkozott a darab eljátszására, a szerződés perfektálására vonatkozólag a tárgyalások most folynak a bécsi színház és a budapesti primadonna között.

Felix Salten új darabjának premierje Bécsben. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A Kammerspiele június elején fogja bemutatni Felix Saltennek, a világhírű német írónak „Das starkere Band” című új darabját. Az igazgatóság nagy gondot fordít a kiváló író darabjának bemutatására és két ismert nevű berlini művésznővel, Carola

Mint a bomba,
úgy hat a drágaságban a hír, hogy az
Arany Bika
divatházban
nagyon olcsó áron
vásárolhat. Női- és
férfi divatickek, kosztüm- és ruhaszövetek,
zephirek, selymek,
vásznak, grenadinok
dus választékban.
Telefon szám: 765.

Dr. REX-féle EUCALYPTUS fogszappan dobozban
fogkrém tubusban
jól habzó, kellemes ízű higiénikus készítmény; a fogakat fehérti és konzerválja.
Kapható drogueriákban és illatszertárakban.
TAVASZI RUHÁKAT
KIFOGÁSTALANUL **FEST, TISZTIT,**
GALLÉRT ÉS KEZELŐT HÓFEHÉRRE MOS
HABÉCZY ZOLTÁN
— SZÉCHENYI-UTCA 18. SZÁM. —

Toelle-vel és Ilka Grüninggel tárgyal a főszerepek eljátszása végett.

A pesti „kis Rott” — Eisenbach örökében. Miként ismeretes, néhány héttel ezelőtt hirtelen elhunyt Bécs világhírű zsargon-komikusa, Heinrich Eisenbach. Az ismert „Max und Moritz”-kabaré legnagyobb attrakcióját veszítette el Eisenbach halálával. Bécsi szerkesztőségünk most azt jelenti, hogy a „Max und Moritz” igazgatósága Rott Sándort, a pesti „Kis Komédia” igazgatóját 14 napos vendég-látékra szerződtette. A népszerű „kis Rott” bácsi vendéglátékát május 17-én kezdi meg Klinger és Taussig „Je kleiner”, tehát „kis Rott” testére szabott darabjában.

Mozgósínházak

Vigszínházban Az anya (Régi ízesek). Anyai szeretet gyönyörű filmje utólag.

Hétfőn közkívánatra Fáraó hitvese a legszebb világfilm.

SPURT

Vasas - DTE

Debreczen futballsportja ma ünnepet ill: a legszebb futball játszó magyar futbalcsapatot, a Vasast, látja vendégül rajai között, nem barátságos, hanem komoly díjmerközés keretében. A DTE csapatának jutott a szerepe, hogy a Vasással összemérheti erejét, szerencse mellett azonban a DTE nem kisebb ellenfelet vert meg, mint a DVSC, DEAC és a Diósgyőri AC.

A Magyar Kupa elődöntője fog lezárulni a nagyerdei pályán. A Vasas csapat képességeit felesleges bővebben ösmernem, a magyar futball-közönség ismeri az értékét. Szépségeiben, gyönyörű momentumokban bővelkedő mérkőzésben lesz része annak a több ezer főnyi közönségnek, amely vasárnap felkeresi a nagyerdei pályát.

A mérkőzés eredményét jósolni nem tartjuk helyesnek, mert hiszen ki előtt kétséges a Vasasok győzelme. A debreczeni csapat nem győzi akar, hanem lelkesedésével olyan játékra szoritani a vendégeket, amely kombinációs szépségek mellett eredményes is legyen. A főmérkőzés fél 5 órakor kezdődik.

Előtte fél 3 órakor a DEAC 9 Ny. TVE csapatát látja vendégül. A lista tetején álló két csapat küzdelme páratlanul izgalmasnak ígérkezik. Mind a két csapat jogos yárományosa a bajnokságnak és így minden pontra szükség van, ha továbbra is esélyes akar maradni. Esélyeit most lerontja Német távolléte. Eldöntetlen eredményt várunk.

Csapatösszeállítások. A vasárnapi mérkőzéseken a csapatok így állanak gyepre:

Vasas: Nyerges — Zatykó — Király — Kelheim — Gottlieb — Tomesko — Kátzer, Kofler — Minyo, Rueskay, Himmer, Kocsis Kompis, tartalék.

DTE: Szabó — Meiszter, Róth — Urbanovics, Fejér, Vámos — Barta, Torday, Főrös, Polykai, Kaiser.

DEAC: Alföldy — Albísy, Csáky — Pohrer II, Ókrós, Szlávik — Schweitzer, Zsirkay, Nagy B., Kalmár, Fábry.

DKASE: Mécsáros — Fried II, Butkay — Klein, Sipos, Fried I — Mertin, Boros, Ókrós, Moskovitz, Herzog.

DVSC: Farkas — Szolárszky II, Bertók — Horváth, Wampetich, Zöld — Tóth, Polanczky, Szolárszky, Polgár, Kovács.

NyTVE: Szokol — Belánszky, Miskolczy — Sipos II, Fehér, Weiszkrón — Naményi, Fűréd, Guttman, Deák, Vízely.

A DMTK Berettyóújfalun, A DMTK első csapata vasárnap Berettyóújfaluba utazik, ahol a BUSE-vel játszik barátságos mérkőzést.

A Vasas-DTE meccsre a jegyek elővételben déli 12 óráig még kaphatók a Kossuth-utca sarkán levő hírlap-bódében.

Az MLSz keleti kerületének elnöksége hétfőn este fél 7 órakor ülést tart, amelyre Káldy Zsigmond ügyvezető elnök ezúton hívja meg az elnökség tagjait.

A DMTK első csapatának tagjai vasárnap délben 12 órakor pontosan jelenjenek meg az állomáson. Elnökség.

A fociball bírák oktató bizottsága a jelöltek részére f. hó 7-én este 6-8-ig az MLSz helyiségében vita estét rendez. Pontos megjelenést kérünk. Kerekes.

Bíróküldés. Vasárnap a következő bírák bíraskodnak: DVSC-DKASE: Müller (Budapest); DVSC-DKASE ifi: Kerekes, DEAC-DTE ifi: Szabó Kálmán, DEAC-NyTVE: Rotter (Budapest), DTE-Vasas: Müller (Budapest), Határbírák: DTE-Vasas: Nagy Dániel, Rádoly Endre, DEAC-NyTVE: Császár Sándor, Szabó Zoltán, DVSC-DKASE: Kupinszky Sándor, Vásárhelyi József, DVSC-DKASE ifi (d. e. 9 órakor): Görgey József és Rentz Antal.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsdei magánforgalom

Zürichi zárlat: Budapest 0,10 és egynegyed

A részvénypiacon a bankok és bizományosok egymásközi forgalmában élénk volt az üzlet, bizakodó a hangulat. Legtöbb papírra volt pénzájlat, ami az üzletet megszüldítette. Fájékozottató árfolyamok:

Salgó 146—148,000, Rima 27,250—27,750, Osztrák Hitel 16,250—16,500, Államvasút 106—108,000, Kőszén 335—338,000, Cukor 465—472,000, Izzó 90—92,000, Georgia 130—134,000.

Zürichi zárlat

Zürich, május 5. (Zárlat.) Berlin 165, Hollandia 216 és háromnegyed, Newyork 553 és háromnegyed, London 2564, Páris 3705, Milano 2705, Prága 1654, Budapest 10 és egynegyed, Belgrad 582 és fél, Varsó 115, Bécs 78, osztrák négyezett 78 és egynegyed, Szófia 420

Terménytőzsde

A mai terménytőzsde nagyobb kereslettel szemben a kínálat tartózkodó volt. Az irányzat főbb gabonafajtákban szűrd, egyebekben tartott

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 26500—7000, egyéb 26000—26750, 78 kilós tiszavideki 27000—500, egyéb 27000—27.50, rozs 17500—18000. A többi változatlan.

A devizaközponthivatalos árfolyamai

Valuták:	Vétel	Eladás
Napoleon	19000.—	
Hollandi forint	2037.—	2097.—
Agol font	24125.—	24725.—
Márka	0,0165	0,0185
Lira	260.—	270.—
Francia frank	354.—	364.—
Szokol	155.—	161.—
Svájci frank	950.—	980.—
Lej	26,5	28,5
Osztrák korona	0,0730	0,0760
Dollár	5230.—	5380.—
Lengyel márka	0,001220	0,001340
Dinár	55.—	57.—
Devizák:		
Amsterdam	2037.—	2097.—
Belgrad	55.—	57.—
London	24100.—	24700.—
Berlin	0,0155	0,0175
Milano	255.—	265.—
Páris	349.—	359.—
Prága	155.—	161.—
Zürich	945.—	975.—
Bécs	0,0725	0,0755
Newyork	5210.—	5360.—
Varsó	0,001220	0,001340
Bukarest	26,5	28,5

NYILTÉR

Üzletátvétel.

Van szerencsém értesíteni a t. vásárlóközönséget, hogy a Piac-utca 34. szám alatt levő Belvárosi cipőárúháza a mai napon Darvas Miksa úrtól megvettem és azt a mai kor követelményeinek megfelelő, a legegyszerűbb munkáscipőtől a legelegánsabb luxuscipőig terjedő nagy raktárral kibővitve, a legszolidabb árrakkal állok a m. t. közönség rendelkezésére. B. pártfogást kérve, tisztelettel

Lukács József.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FIGYELEM!

HÁZAMAT

vendéglővel, szőlőszőlővel, late leppel és 300 négyszögű földdel két beköltözhető szobával eladom. Öt évkoro akadályoz huszonöt év óta fennálló üz. elem vezetésében. Aki vagyont akar szerezni, az keresen fel Kis egyesi ut. 13. d. u. 2-3 ig. Utolsó a 7. illió koro a

Csapó-kertben, az Apponyi-utca 27. SZ.

ház azonnal elfoglalható lakással a termő szőlővel **eladó.** Felvilágos tást ad dr. Ember Ernő ügyvéd, Piac utca 42 — Telefon 476

Be költözhető ház eladó

Főlethez, állomáshoz közel. — Villany, telefon bevezetve. Nagy udvar és kert. Ipari célra, gazdálkodónak kiválóan alkalmas. 20 helyiség van rajta. Azonkívül des. ka raktár és két szaraz jlyne. — Ráépítésre is alkalom s. Cserépalának. Homok helyen — Ár a bekeárnak fele. Timar-u. 11 c. Telefon 10-92.

Boltiszolgát keresünk

azonnali belépésre. **HÉGEDÜS ÉS SÁNDOR** rt könyvkereskedése Piac u 34.

Központi Élestar

Miklós-utca 2. sz. (Apollo mozgóval szemben).
hapható jutányos áron mindennemű liszt (örlemény, buza dara, korpa, bab, burgonya 25, hagyma 15, dió és egyéb élelmiszer.
Telefon sz. 13-93.

Fürdő megnyitás!

A 200 év óta fennálló általában ismert és jó hírnévnek örvendő **KONYÁRI SÓSTÓ-FÜRDŐ** 1923 május 10-én megnyílik.
Vasuti állomás közvetlen a fürdőtelepen. Kényelmes vonatközeledés. Kitérő magyar és köser vendégio. Állandó jó zenekar. Egészséges jó levegő. Kéleemes kiránduló hely.
Kértenek az odan azo fürdővendégek, hogy agynemű hozzanak magukkal. Felvilágosítást közzággel nyújt az IGAZGATÓSÁG.

É p ü l e t f a, deszka, léc,

kátrányos fedélemez és mindennemű építési anyagok legolcsóbban beszerezhető **Burger és Weinberger fatelepén,** Szoboszlai-ut 1. :: :: Telefon 11-82. Száraz tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

Ha jó és olcsó cipőbe akar járni,

okvetlen keresse fel **Kovács Vilmos** cipőraktárát, hol mérték után is a legizlésebb cipőt a legolcsóbb árban kaphat. Fekete va zon és szárdalok nagy választékban. **Verböczy-utca 2.** (A törvényszékkal szemben.)

Eladó

Vámospércsen az állomás közvetlen közelében 5 kat. hold kitűző szőlő

a legjobb fajokkal, épületekkel, teljes felszereléssel — Cim a kiadó hivatalban megtudható.

Szolid áruk mellett k és z 11

ugy szját, mint hozott szövetből **öltönyt és felöltőt.** **Kun József uriszabó** Széchenyi-utca 1.

PRIMA ELSŐRENDŰ HOMORI

BURGONYA

25 KORONÁERT KAPHATÓ **HOFFER BÉLA** KIRÁLY UTCA 4

Darabos mész, portlandcement,

legolcsóbb árban tétőcserép szerezhető be **Rosenfeld Kálmánnál,** Salétrom-utca 12. sz.

Molykár elleni megóvást vállal

ADLER szücs, Piac-utca 30. szám.

Első Debreczeni Téglagyár

(Horváth-féle) a téglá előrusítását megkezdte s ugy tégló, mint fedélcserép, járdó, kemence és csatornázási **téglák kaphatók:** **Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.**

Szabadalmazott „Csepel” legjobb gyártmányú PLANET rendszerű könnyű egy- és kétfős **acélt vető széná**

vasalt és vasalattal szel. gazdasági szekerelt részek (mint szilt, talpak, akácüllő) kivételű börtlőse **NEUSCHLOS Eszterházy** Elsőrendű tölgyfaárak nagy **Ráhmer S. Debreczen.** A NEUSCHLOS- és a Pestszentlőrinc és a Pestszentlőrinc **Telefon**

Tavaszi és nyári tisztultassá

Wacha Róbert Ortel és nyár: Sim. Ertekes ruhált ne adj

M A

nápraforgóma kender mag, kö minden mennyisé **Goldstein** Arany János ut **Telefon**

Tűzifa

Bükkh

POLLÁK ZS

DEBRE

Permetezés

WEISZ Mész Bocskay ut **D. M. K. E. vel**

Vesz

aranyat, brilliáns és g **GRITSCH GYÖRGY**

Legszebb ajándék egy

zseb

Omega. Dosa. Inga órák minden **Divalos ékszerék,** legolcsóbban **BLATTNE** órák és ékszerésznél, Arany, ezüst

Lino

67 cm. széles 87 cm. széles 100 cm. széles 115 cm. széles **Műrez és roblita pra**

LINO

Szabadalmazott „Csepe” permeterzők, legújabb gyártmányu. **lóapák**, PLANET rendszerű könnyű **acélekék**, és kettős **acélboronák**, könnyű páros **vetőgépek**, soru **szénagyűjtők**, vasalt és vasalatlan **szelérkerekek**, gazdasági szekerek, szekérrakárécszek (mint szilvaagyak, körstálpak, akácúllók) legfinomabb kivitelű **hővételű, eredeti NEUSCHLOSZ gyártmányu Eszterházy kocsi**. Elsőrendű tölgyparkett és egyéb faárak nagy választékban **Ráhrmer Sándornál** Debreczen, Piac-u. 43. A NEUSCHLOSZ-LCHTIG gyárak és a Pestszer-törinczi parketgyár vezérképviselője. **Telefon 962.**

Tavaszi és nyári **ruhát tisztitassa, festesse** **Wacha Róbert** régi elősmert kelmefestő, vegyiltisztító- és gőzmosógárában. Üzlet és gyár: **Simonffy-utca 55.** Értékes ruhát nem adja kintár kezébe.

MAK, napraforgómag, tök mag, kender mag, kőst. babot minden mennyiségben veszek. **Goldstein Mándor,** Arany János utca 2. szám. **Telefon 10-07.**

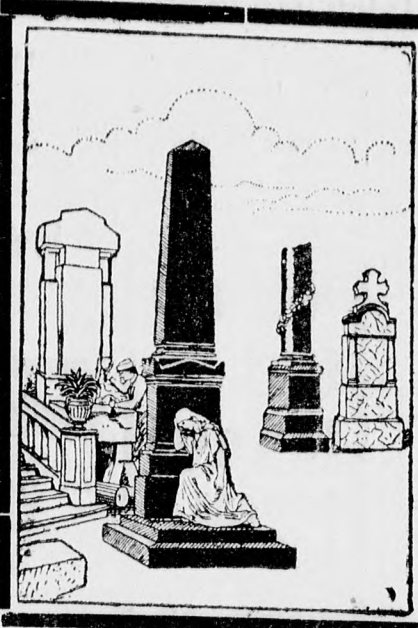
Tűzifa Bükkszász Mész Ársdi, vagonos tételekben levendő azonnali szállítással előjegyzéseket ellágoak. **POLLÁK ZSIGMOND DEBRECZEN.**

Permetezéshez érsdi **MÉSZ** és mindenféle építkezési anyagok legolcsóbban beszerezhetőek **WEISZ** mészkereskedésében. **Bocskay-tér 2. szám. D. M. K. E.-vel szemben.**

Birtokot, bérleteket, malmokat, gyárakat leggyorsabban értékesít Benda Kálmán O. F. B. engedélyes Irodája Budapest, IV., Váci-utca 56. Ha venni vagy eladni akar, próbálja meg.

Veszek legmagasabb árban **aranyat, ezüstöt, briliánt és gyöngyöket** **GRITSCH GYÖRGY** Kossuth u. 18. (Saját ház.)

Legszébb alkalmi ajándék egy prima **zsebóra** Omega. Doxa. Longines. Inga órák minden butor színben. **Dívtos ékszer, jegygyűrűk** legolcsóbban kaphatók **BLATTNER BELA** órák és ékszerész, Kossuth-u. 4. **Arany, ezüst beváltás!**

Debreczeni Műkögyár Rt. ajánlja teljesen **fagyálló sarköveit.** Nagy választék! Városi raktár: **Kegyes Ferenc** sarkövezletében Piac-utca 58. Gyártelep: **Fürdő-u. 2. sz.**

40 holdas tanyabirtok egészben vagy parcellázva idei termékkel azonnal eladó. Értelkezhetni: Deák Ferenc ügyvédnél Hajdusoboszlón.

Elsőrendű darabos **MÉSZET,** oltott meszet, szováti és horgói cserepet, téglát, portlandcemen-tet, szigetelő lemezt, beton-homokot, deszkát és faanyagot raktárról **azonnal szállít** **BARTHA** építkezési anyagtelepe. **Telefon 785. Ispótfly-ut 3/b.**

ELADÓ! a város közvetlen közelében 30 katasztrális hold területű birtok, 12 katasztrális holdon legjobb termő erőben lévő szőlő, gyümölcsös 200 drb. termő gyümölcsfával, konyha-kert és szántó, 500 négyszögöl beépített terület azonnal átadó 2 szoba-konyhás lakással, présház, borház, lésker, istálló, disznóól, vincerter- és kocsi lakás. A birtokkal együtt eladó teljes gazdasági felszerelése: 3 ló, 1 szekér, 2 kocsi, igás- és parádésszerszámok, kaszalógép, vetőgép, szénagyűjtőgép, 2 lófogata permeterzőgép, 12 hűti permeterző, 3 szőlőprés. A szőlő metszve, felkötve. Többi terület ten-geri, répa és brugonyával bevetve, harmadosoknak kiadva. Bővebbet **Sas-utca 3. sz. alatt,** emeleten az ügyvédi irodában.

Leggyorsabb, legpontosabb szállításokat eszközli ugy helyben, mint vidékre **TANKÓCZY TESTVÉREK** autófuvarozási vállalata. Iroda: **Hunyadi-utca 17-19. Telefon 978.**

PIPERE SZAPPANOK — OROSZ KÖLNIVIZEK **Parfümök · Fogpaszták · Fogkefék · Arckrémek** mindenféle piperecikket legolcsóbban szerezhet be a **KORZÓ DROGUERIÁBAN, Piac-u. 42. Telefon 1430.**

KERESKEDŐKNEK! — VISZONTELADÓKNAK! legolcsóbb bevásárlási forrása **CSILLÁG** kötött, szövött és kendőárak nagykereskedése **Sas-utca 4. Telefon: 12-77.** Harisnyák: gyermek patent, férfi és női. — Chemnitzli különlegességek, — zsebkendők, — fejkendők, — nyakkendők, — tornalngcek, — himzések, — szallagok, — pamut- és rövidárak nagy raktára. — Szemfedelekekben dus választék

DOMÁN posztóüzletébe — megérkeztek a friss tavaszi férfi- és női **GYAPJUSZÖVETEK,** nyári mosószővetek is nagy választékban vannak a legolcsóbb árakban. Szíves pártfogást kér **DOMÁN** JÓZSEF KIR. H-UTCA, Bika bérház, gőzfürdő mellett.

KORPA korlátlan mennyiségben jutányos áron kapható **a magyar köztisztviselők árudáiban.**

Zsoldos tanintézet a legjobban készítő **magánvizsgákra:** **Összefoglaló tankönyv.** A középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető **Budapest, VII., Dohány-u. 84.**

Nem szabadulhat meg rheuma, ischias, köszvény, csuz, ideges, fejfájás, hátfájás, dalomtól, csak ha **Jogal-tablettát** használ! Kapható minden gyógyszertárban. **Főraktár: Dr. Budal Emil r.-t. Budapest, IV., Petőfi-tér 3. szám**

Értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy **Kossuth-utca 26. szám** alatt angol és francia nőidivattermet nyitottunk. A legfinomabb izlésnek is megfelelő toaletteket pontosan és jutányos árban készültünk. „Belvárosi nőidivatterem” **Haás Viola ésTarsa.**

Debreczeni Általános Bank Reszvénytársaság. A Magyar Általános Takarékpénztár — R.-T. Budapest alapítása. — **Telefon 1450 Piac utca 81. Távirat cím: Generalcassa.** **FOGLALKOZIK** a bank üzlet minden ágával: Áttalásokat eszközöl a világ bármely piacára. Devizákat, idegen pénzeke, vesz és elad. Elfogad tőzsdei megjelöléseket tőzsdei idő alatt is. Vállalkozásokat finanszíroz. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- és csekkzámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. Safe deposits. **Testvérintézetek az ország minden nagyobb városában.**

Linoleum Futószőnyeg Viaszkos vászon Sezlontakarók **asztalterítők és függönyök nagy raktára.** **LINOLEUM-ÁRUHÁZ Haas Lipót** Ferenc József-ut 58. **Telefon 9-63.** (Megyeháza mellett.)

békemintose-u		gyapju és spárga		asztalterítők		
67 cm. széles	K 3600—	65 cm. széles métere K 2900—, 3700—	78 cm. széles	K 3900—	100 cm. széles	K 5000—
87 cm. széles	K 4650—	5900—	100 cm. széles	K 5000—	115 cm. széles	K 5900—
100 cm. széles	K 5350—	90 cm. széles métere K 3400—, 4100—	135 cm. széles	K 6750—		
115 cm. széles	K 6100—	6600—				

Mintéz és rolletta gradlikban nagy raktár. Gummiköpenyek nagy választékban. Celluloid galler és kéziólk gyári torakata.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 100 korona, minden további szó 10 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 150 korona, minden további szó 15 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat lemagasabb árban vesz

Braun Mór

ékszerész, Piac-u. 31. Mihalovits gyógyszertára mellett.

Aranyat

ezüstöt, brilliánst, hamisfogakat magas árban vesznek Schiffmann ékszerész Piac 67. Frohner-épület

ELADÁS

Kalaplakkot

vegyen Stern festéküzletében, kiváló minőségűt, legolcsóbban Piac-utca 10. Bikával szemben

Száraztűzifa

aprított és hasáb házhoz szállítva legolcsóbban Unió fátelépén, Ispótfátelép 1. Telefon 7-79

MÉRET- ÉS

FEDÉLLEMEZEK ÉPÜLETVASALÁSOK
BÉSZLER és DÁVID
VASKERESKEDÉSÉBEN,
PIAC-UTCA 7. SZ.

Ebédlők,

hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban.

Bőr,

gobelin garnitúrák, plüss diványok, matracok, hencserek, berzsely fotelek kaphatók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca. Telefon.

SZÁRAZ

TÜZIFA
felaprítva és hasábnan — valamint
KÖSZÉN

hazaszállítva megrendelhető
Fabehozatali és Kereskedelmi R. T.
telepén

Homokkért
száraz és közraktár között.
Telefon 13-96.
Pesti-u. 2.
Telefon 13-96.

Írógépek

kellékek, íródat cikkek gépleírások nyomtatványok legolcsóbban

úv. **Arató Miklósné**
írógép cégnél
Simonffy-u. 2a II.
Telefon: 13-53.

Hencserek,

plüss diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Tűzifa Téglá Cserép

és építkezési anyagok, akác és tölgy műfa jutányos áron kapható „**Turul**” fakitermelő vállalatnál
Csapó-u. 8.

Telep: Bösörmeényi ut 2.

Tégla

30.000 darab, lebontott épülethől visszanyert, eladó. Lovas, Kossuth-utca 26.

8 HP

4 HP benziamotor, kérekpár e adó. Verbóczy-utca 12. I. em.

Kárpitosi

templomban egy uri női- és férfialás eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Füvészsoba

kályha vörösrézéből eladó. Csokonai utca 13.

Zongora

hosszu használt, olcsón eladó. Széchenyi u. 39

Szabadalom

elköltség miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Butorok:

tölgyfából fél háló (világos), ebédlő kredenc márvánnyal, konzol nagy tükörrel márvánnyal, rézcsillár öt égős, kártyaasztal eladók. Agárdy-u. 14.

Eladók

különböző házi vászon, rudaló kötél, krumplicsésző üst és tejeskannák. Megtekinthetők Varga-u. 37., d. u. 6-7-ig.

Egy komplett fűszerberendezés 14 fővel modern, eladó. Ertekezni Steier Adolf, Nagyleta.

Pénzszekrény

Otto Lange féle 2 számú eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Modern

rövid keresztűros zongora eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy modern,

kifogástalan

„Anton Andrejs, Wien“

Zongora

eladó.

Cim a kiadóhivatalban

Fűszerberendezés
pulttal és merieggel olcsón eladó. Darabos-utca 59. szám.

Használt
nőh 1¹/₂ mm-es eladó. Révi, Hatvan utca.

Bösendorfer
zongora leszállított áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Két
modern konyhaberendezés olcsón eladó. Bónis, Csapó-utca 19.

Eladó
többféle féderes új kocsi. Nagy Imre kocsijáratónál, Pesti-utca 7. szám.

KIJÁTSZOTT

RÉGI

KITŰNŐ HANGU

HEGEDŰ

25

EZERÉRT

ELADÓ

SZIVESSÉGBŐL

ACZÉL

ANTIQUARIÁTUMBAN

ELSŐ TÁKARÉK

PALOTA

KERESLET

Aranyat,

ezüstöt, brilliánst, zálogcédulát vesz legmagasabb áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet

Műszerész

tanult felveszünk. Rosenberg és Hamn er. Piac-utca 8.

Szesz, bor, sör

szakmában jártas női len könyvelő-levélezőt azonnali belépésre keresek. Fizetésen kívül teljes ellátást, lakást, fűtést, világítást adok. Szombat és ünnepnapok szigorúan betartatnak. — Cim kiadóhivatalban.

Utazó

fűszerzakmában jártas felvétetik Adorján és Mandel cégnél.

Raktárnöki

teendőiben jártas fiatal segéd üzletünkben alkalmazást nyerhet Deutsch Albert és Fia.

Intelligens

nő hávezetőknek menne, esetleg uradalomban vidéken vagy helyben. Megbeszélést Domb-u. 9. Tóth.

Lisztig

asztalosnál tanuló felvétetik. Deák Ferenc-u. 10.

Kifutónak
fiatal leány vagy fiú felvétetik Fohn zsáküzletében, Deák Ferenc-utca.

Bádogos és lakatos
tanoncok fizetéssel felvétetnek Gebauer r.-t. fémmáru gyárában. Homokkert, Híd u. 10.

Pállnkafőző üstök,

mosó- és cserüstök készszen, legolcsóbban Mándoki rézművesnél. Arany János-utca 13. sz. Ócska vörösréz napi-áron vesz.

Új kárpitos műhely!

Van szerencsém érte síteni a m. t. közönséget hogy

Hatvan-utca 41. sz. alatt kárpitos műhely!

rendeztem be, hol állandóan raktáron tartok diványokat, foteleket hencsereket stb. a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Megrendelésre bármilyen és szakmába vágó munkát — javításokat is — szolid árban, leg-jobb kivitelben és üzleti ernyőket is szakszerűen készítek.

Précz Benő
kárpitos.
Hatvan-utca 41.

Lengyel

kelmefestő fest, tisztít ruhákat legszabebben
Csapó-u. 28. és 95.

VEGYEN

Elektra

elektrotechnikai vállalat Gyártólajdonos Gold Sándor. — Villanyvágó, motorok, csengőberendezéseket, javításokat leg-újításokban készít. — Debrecen, Hatvan-utca 2. I. em. Telefon: 895

Háztulajdonosok figyelmébe!

A kincstári haszonrészeseledést a háztulajdonosok folyó évi május hó 20-ig bér-fizetési jegyzékkel tartoznak befizetni. Ilyen bér-fizetési jegyzékek a rendeletnek megfelelő szövegezéssel kaphatók

Hegedüs és Sándor Irodalmi és nyomdai r. könyv és papírkereskedésben.

A tavaszi keztyük

elkészültek **SCHÖN SÁNDOR-nál**
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14., CSAPÓ-UTCA SAROK.

Elsőrendű alsóausztriai

TERPENTINOLAJAK viztisztá, — legmérsékeltőbb, — kedvező árak mellett szállít azonnal: HANS KATZLER vegyi gyártmány nagykereskedő, Wien, X., Schrankenberggasse 27. Egyes szakmabeli képviselő felvétetik.

Lukács Vilmos és Testvére

Iroda: Hatvan-utca 7. szám.
Gyártalepi: Károly Ferencz József-ut 3/b.

Építkezési anyagok nagy raktára. Portland cement, vakolati kőpor, kugyűrűk, cement lapok, műkő- és beton : : sirkövek nagy raktára. : :
Elvállal: Mindennemű burkolati munkákat és sirkérek készítését.

Gyermekkocsik

és alkatrészek a legolcsóbb kivitelben kaphatók Továbbá bármely vas- vagy fémműkelezések és esztalások, fém- és tömegmunkák szakszerűen gyártatnak. Pongrácz műlakosság, Domb-utca 20. Tanulók felvétetnek

Sapkadzem

készít mérték szerint külön-hőző sapkát, gépelt kalapot Dus raktár Schön-nél Piac-utca 6 és az üzemben Külsővásártér 19/a Szabóknak árendé-mény.

Kiadó

két csinosan burtozott különbejáratu utca-czoba. Irodának vagy rendelőknek is Cim a kiadóhivatalban.

Átadó

egy üzemben lévő kisebb szódavizgyár, szép vevőkörrel, olcsó bérlettel, biztos megélhetés. Szükséges tőke 500 ezer. Cim a kiadóhivatalban.

Zongorák,
hegedűk, vonóhangszerek javítását elvállalom. Zongora bécsi, hegedű eladó Liska, Bethlen-utca 27.

Női

ruha varrását, átalakítását elvállalom. Házakhoz elmegyek. Buda-utca 3.

FÜ

Debrecen, XX

London, május 6-án gróf miniszterelnök pénzügyminiszter gróf követési táborak megérkezése pályaudvarra. Szapary László régi tanácsos és ügyminiszteriumi fogadták.

Párisban se ellensége

Páris, május 7. tárgyalások és a foglalta le. István miniszterelnök pénzügyminiszter is, hogy Korányi támogatást tegyen tőzénél. Egy óra Schneider palotáján pénzügyi körök ülésénél. Délutánás folyt a Laster, gróf Bethlenök, Kállay Tibor és báró Korányi

Meg kell

Páris, május 7. bizternek a előt tartott expo a Temps azt írja pénzügyek bármilyen mutassanak is, mindig tényleg is megrendeléseket azonban venni, az optimizmusra, akadek magunkat.

A Temps így Orulink, hogy a kész a népszövetségának segítségét fogadni, de a kisvátelek terén szövegezői közé tá pillanathoz, amióta főtávíteli bizottság kell kérdezzük B Prága véleményét elsősorban barátai

Fran elutasít

Páris, május 7. órákor nyitották térümben Hoesch nézősnek a némvőnek a francia vasutakra. Kijelenvevőrejt nem állgóm és Franciaotott rendelkezések volt tekintettel a zódésre, másrészt részéről megszövből pontban horkezek ezzel a szfételi bizottság azokat a mulaszt Németország több ezek folyamánké Franciaország a tára céljából megt

A német kormányban a belga és a nagy súlyt helyezte, hogy ez a zálo és Belgium részéerőszak alkalmazása

Az áltjtja a né a lakosság a meglenállással válaszó távolabbiól sem te nek. Nem a lakosság, volt az, amely az és megszervezte, many elismerte u erökijetését.